

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ  
УНІВЕРСИТЕТ  
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ І АУДИТУ**

Кафедра обліку у виробничій сфері

**КУРСОВА РОБОТА**

з дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)»

на тему:

**Регулювання бухгалтерського обліку в Україні**

Студентки 3-о курсу групи ОКР-31 Сікора О. С.

напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»

Науковий керівник: Римар Г.А.

---

Національна шкала

Кількість балів: \_\_\_\_\_ Оцінка ECST \_\_\_\_\_

(підпис) \_\_\_\_\_ (прізвище та ініціали)

(підпис) \_\_\_\_\_ (прізвище та ініціали)

(підпис) \_\_\_\_\_ (прізвище та ініціали)

**ТЕРНОПІЛЬ 2016**

## **ЗМІСТ**

**ВСТУП**

**I. ОСНОВНА ЧАСТИНА: РЕГУЛЮВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ  
В УКРАЇНІ**

1. Розвиток регулювання бухгалтерського обліку в Україні
2. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку
3. Облікова політика
4. Правове регулювання бухгалтерського обліку за кордоном

**II. РОЗРАХУНКОВА ЧАСТИНА**

**ВИСНОВКИ**

**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

**ДОДАТКИ**

## ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

МСФЗ – Міжнародні стандарти фінансової звітності.

МСБО – Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.

П(С)БО – Положення (стандарти) бухгалтерського обліку.

Мінфін – Міністерство фінансів.

ВВП – Валовий внутрішній продукт.

САУ – Спілка аудиторів України.

ФПБАУ – Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України.

ФАБФ АПКУ – Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів агропромислового комплексу України.

УАСБА – Українська асоціація сертифікованих бухгалтерів і аудиторів.

ЄРСБА – Євразійська Рада Сертифікованих Бухгалтерів та Аудиторів

ДПАУ – Державна податкова адміністрація України.

ГоловКРУ – Головне контрольно-ревізійне управління.

GAAP (англ. Generally Accepted Accounting Principles) – Загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку.

SFACS (англ. Statements of Financial Accounting Conception) - Положення про концепцію фінансового обліку.

## ВСТУП

Регулювання бухгалтерського обліку – це система законів, правил, стандартів, положень, принципів та директив за допомогою яких саме і координується та налагоджується бухгалтерський облік в Україні.

Актуальність теми пов'язана з тим, що регулювання бухгалтерського обліку нашої держави не є досконалим, тобто його треба постійно змінювати та доповнювати.

Завданнями даної курсової роботи є:

- 1) дослідження розвитку регулювання бухгалтерського обліку;
- 2) вивчення нормативно-правової бази щодо цього питання;
- 3) розгляд внутрішнього регулювання бухгалтерського обліку на підприємстві;
- 4) опрацювання міжнародних стандартів.

Метою курсової роботи є :

- 1) дослідження та виявлення проблем у регулюванні бухгалтерського обліку;
- 2) розв'язання ситуаційного завдання.

Об'єктом вивчення даної курсової роботи є проблеми регулювання бухгалтерського обліку.

Предметом вивчення є теоретичні та практичні аспекти дослідження регулювання бухгалтерського обліку.

Джерелами написання курсової роботи слугували закони, нормативно-правові документи, підручники, навчальні та практичні посібники, а також електронні ресурси.

# **I. ОСНОВНА ЧАСТИНА: РЕГУЛЮВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ**

## **1. Розвиток регулювання бухгалтерського обліку в Україні**

Проблема регулювання бухгалтерського обліку досить складна та дискусійна. Її не обходять у публікаціях ні державні службовці (І. Белоусова, В. Пархоменко), ні відомі науковці (М.Г. Чумаченко, В.Г. Швець, В.В. Сопко, Ф.Ф. Бутинець, М.С. Пушкар, О.М. Петрук, та багато інших).

О.М. Петрук зазначає, що на сучасному етапі тільки шляхом селекції та синтезу передових досягнень іноземного досвіду регулювання обліку можна реформувати національну систему бухгалтерського обліку з метою подальшого її якісного розвитку в нових умовах господарювання. В результаті проведеної законодавчої та організаційної роботи отримано бажаний результат у вигляді системи регулювання бухгалтерського обліку, зорієнтованої на забезпечення потреб усіх зацікавлених користувачів бухгалтерської інформації, наголошує автор [15, с. 166-167].

Аналіз інших існуючих наукових досліджень свідчить, що під вдосконаленням регулювання бухгалтерського обліку майже всі автори розуміють запровадження МСФЗ. Фактично відсутні дослідження з проблем законодавчо-регуляторного забезпечення цих процесів з врахуванням стану національного інституційного середовища [10, с.29-30].

Основними суб'єктами, відповідальними за регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності, виступають три державні органи: Міністерство фінансів України, Національний банк України та Державне казначейство України.

Проблема полягає в тому, що розроблені Мінфіном на основі МСФЗ, національні П(С)БО мають узагальнений характер. Ефективність їх

застосування потребує появи якісно нового рівня.

Останні світові економічні кризи (2007-2008р.) привнесли новий підхід у сферу регулювання бухгалтерського обліку в США, Великобританії та інших країнах. Посилення державного регулювання бухгалтерського обліку в розвинутих країнах набуває ознак універсальної й ефективної завершеної системи, що ґрунтується на концепціях чітких нормативів та відношення до бухгалтерського обліку як до елемента національної безпеки.

Переглядаються на заході і наукові позиції. Наприклад, Д. Хегарті, Ф. Гелена та А.К.Х. Барроса вважають, що для найкращого вирішення як національних, так і міжнародних завдань сфера застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аудиту має бути оцінена в контексті загальної стратегії розвитку країни та узгоджена з умовами конкретної країни [3, с. 18].

Отже, необхідні зміни як в наукових підходах, так і в нормативних документах і насамперед в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо системи регулювання бухгалтерського обліку на принципах закладених сучасними економічними теоріями та виходячи із антикризових програм розвинутих країн.

Незважаючи на такі очевидні факти, уряд України поки що зорієнтований на ще до кризові підходи, котрі запозичені у США із сфери регулювання бухгалтерського обліку у ліберально-віртуальній економіці кінця ХХ століття.

Більше того, зараз в роботі Мінфіну України питання регулювання бухгалтерського обліку не є першочерговим. Обмежені можливості має і Методологічна рада з бухгалтерського обліку Мінфіну. Обмежені можливості щодо цього мають й інші державні інституції, існуючі професійні бухгалтерські організації, наука та освіта.

В правовому полі ці обмеження закладено Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», за яким не визначено

хто саме несе відповідальність за стан обліку в державі. За Законом збирає та обробляє фінансову звітність Держкомстат України, визначає методологію бухгалтерського обліку і звітності Міністерство фінансів, але немає відповідального за дотриманням професійних «правил гри». Стан українського інституту власника підприємства коментарів не потребує, так само як і правовий та професійний статус українських бухгалтерів. Саме це лежить в основі формального ведення бухгалтерського обліку на більшості вітчизняних підприємств, ставить під сумнів достовірність звітних даних Держкомстату, є першою причиною вимушеного запровадження додаткового обліку та звітності від Державної податкової адміністрації України та інших державних регуляторних органів.

У науково-професійній спільноті існують різні бачення вирішення цієї проблеми: від вдосконалення роботи існуючого регулятора до створення нового регуляторного органу.

Виходячи з інституціональної теорії та її ключового теоретичного постулату «path dependence», що можна перекласти як «залежність від траєкторії попереднього розвитку», найбільш ефективною для України мала б бути не англосаксонська, а континентальна модель регулювання бухгалтерського обліку, яка передбачає домінування в цьому питанні впливу державних інституцій. Тим більше, як зазначалось вище, англосаксонська модель в умовах глобальних криз та проблем також посилює державне регулювання в цих питаннях.

У свою чергу і Світовий Банк пропонує Україні створити багатопрофільний Національний координаційний комітет для координації реформ в галузі бухгалтерського обліку та аудиту. Комітет повинен виконувати дорадчі функції при органах, які встановлюють в цьому державну політику [4].

Слід відмітити, що і рекомендації Світового Банку і практика наших найближчих сусідів збігаються в тому, що такі Комітети є лише

координаційними і дорадчими органами при органах державної влади. Провідна роль у регулюванні бухгалтерського обліку відводиться державі. Бухгалтерський облік при цьому є однією із функцій провадження національної безпеки і слугує інструментом фінансового регулювання і проведення єдиної фінансової політики країни, забезпечує реалізацію конституційного права на інформацію у сфері підприємницької діяльності та економіки.

Ще одним аргументом державної визначальності в новому регуляторному органі є орієнтація розробників МСФЗ на національні державні органи в справі запровадження МСФЗ. Зокрема, така угода між Фондом Комітету з міжнародних стандартів та Мінфіном України вступила в дію з 1 жовтня 2007 року [6].

У свій час, в журналі «Облік і фінанси АПК» (№ 3 за 2005 рік) ставилося питання про утворення при Кабінеті Міністрів України спеціалізованої структури з питань бухгалтерського обліку, як координаційного органу міністерств та відомств держави, представників професії та науки для відпрацювання стратегії й тактики розвитку бухгалтерського обліку і професії бухгалтера в Україні, підготовки відповідних нормативно-правових документів. Такий орган забезпечить зняття певної кулуарності в роботі та підборі членів методологічної ради з бухгалтерського обліку Мінфіну, розширить суб'єкти методологічного впливу на регулювання бухгалтерського обліку за рахунок визначеного в правовому полі представництва галузевих міністерств, професійних бухгалтерських організацій [7, с. 8].

Посилення методологічного впливу галузевими та професійними аспектами є ключовим фактором розвитку регулювання бухгалтерського обліку в Україні. Адже безспірним є факт відповідальності галузевого управління за стан економіки і для провадження ефективної економічної політики міністерства повинні мати можливість визначати облікову політику



у сферах їх відповідності. Підходи та рішення щодо представництва конкретних галузевих міністерств в Регуляторному органі могли б бути виписані в його Положенні (Статуті). Як один із варіантів вирішення цієї проблеми використання статистичних даних щодо частки галузі у національному ВВП; експертний потенціал; інвестиційна привабливість галузі тощо.

Законодавчо визначеною має бути і участь у роботі Регуляторного органу професійних бухгалтерських об'єднань. Чотири вітчизняні професійні бухгалтерські організації (САУ, ФПБАУ, ФАБФ АПКУ, УАСБА) мають значний науково-практичний і міжнародний потенціал для здійснення активної участі в справі регулювання бухгалтерської діяльності. Вони є членами МФБ чи її регіональної групи ЄРСБА, випускають періодичні фахові видання, супроводжують спеціалізовані сайти, бухгалтерські портали.

Разом з тим, статус українських бухгалтерських організацій в справі регулювання бухгалтерської діяльності потребує законодавчого посилення. Адже, всі вони входять до громадських рад при міністерствах і відомствах України, що засвідчує не стільки їх визнання в українській державі, скільки активну громадсько-професійну позицію.

Законодавче закріплення обов'язкової участі професійних організацій в справі регулювання бухгалтерської діяльності є справою невідкладною. Інша справа критерії, квоти такої участі в регуляторних органах потребують додаткового вивчення та дискусії.

Не слід відкидати й інші можливі варіанти вирішення проблеми регулювання бухгалтерського обліку в Україні. Наприклад, посилення правового статусу методологічної ради з бухгалтерського обліку Мінфіну України через розширення її повноважень та певної самостійності функціонування за окремим Статутом, а не за Положенням як є зараз.

Новий (чи оновлений) Регуляторний орган з бухгалтерського обліку має вирішити й існуючу нині проблему домінування в його складі інтересів

так званих споріднених груп впливу. Обґрунтованою є доцільність формування складу Регулятора в кількості 33 осіб, з трьох рівнозначних груп впливу: міністерств та відомств загального спрямування (Мінфін, Мінюст, ДПАУ, ГоловКРУ і т.п.); міністерств та відомств галузевого спрямування; представників професійних бухгалтерських організацій. Така модель побудови регулятора в теоретичному аспекті відповідає відомій трирівневій доктрині (моделі) розвитку міжнародних стандартів фінансової звітності: загального, галузевого та корпоративного рівнів. Окрім того, такий підхід відповідає рекомендаціям Світового банку щодо зменшення ролі міністерств та відомств загального призначення у встановленні П(С)БО [8, с. 153;4].

Вищезазначене теоретичне й практичне обґрунтування шляхів вдосконалення регулювання бухгалтерського обліку зумовлює внесення змін та доповнень до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», та інші нормативні документи, які б передбачали:

- врахування інституціональної економічної теорії та континентальної (європейської) моделі побудови облікових систем при підготовці змін та доповнень до діючого законодавства в частині регулювання бухгалтерського обліку;

- посилення правового статусу національного регуляторного органу з питань бухгалтерського обліку, його можливостей та відповідальності;

- розширення суб'єктів методологічного впливу на бухгалтерську діяльність шляхом обов'язкової та законодавчо визначеної участі в регуляторних органах представників ключових галузевих міністерств та професійних бухгалтерських організацій;

- забезпечення відповідальності членів регуляторного органу за формування і дотримання методології бухгалтерського обліку у сферах їх впливу.

## **2. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку**

Державне нормативно - правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні здійснюється з метою:

- створення єдиних правил ведення бухгалтерською обліку та складання фінансової звітності, що є обов'язковими для всіх підприємств, гарантують і захищають інтереси користувачів;
- удосконалення бухгалтерського обліку та фінансової звітності [1].

Основні засади регулювання вітчизняного обліку представлені у Додатку А.

Систему нормативного регулювання бухгалтерського обліку в Україні можна представити шістьма рівнями, кожен з яких охоплює ряд документів:

1. Закони України, тобто нормативно-правові акти вищої юридичної сили, зокрема, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». В ньому безпосередньо викладено принципи та форми організації бухгалтерського обліку, основи його документального забезпечення та обсяг фінансової звітності, заходи щодо забезпечення достовірності річної фінансової звітності і застосування подвійного запису. В свою чергу, Господарський кодекс України, Закон України «Про господарські товариства» в загальному викладають вимоги до ведення бухгалтерського обліку і подання звітності.

2. Акти вищого органу в системі органів виконавчої влади, тобто постанови Кабінету Міністрів України, що регламентують певні питання обліку та звітності суб'єктів господарювання. Наприклад : Постанова від 28 лютого 2000р. № 419 «Про затвердження Порядку подання фінансової звітності».

3. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, інші нормативно - правові документи з бухгалтерського обліку та фінансової звітності, що затверджуються Міністерством фінансів України. В Україні на 19 липня 2013 року затверджено 2 Національних положення (стандарти) бухгалтерського

обліку та 29 Положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Однією з основних принципових відмінностей П(С)БО від МСФЗ є жорстка регламентація дій бухгалтера. В українському бухгалтерському обліку є єдиний план рахунків, який є обов'язковим для застосування всіма суб'єктами господарської діяльності. П(С)БО традиційно орієнтуються на запити регулюючих органів (податкова служба, держкомстат та інші), в той час як МСФЗ головним чином орієнтовані на користувачів, які мають дійсний чи потенціальний фінансовий інтерес до суб'єкта звітності: акціонерів, інвесторів, контрагентів.

4. Міжнародні стандарти фінансової звітності, які були розроблені з метою гармонізації стандартів бухгалтерського обліку і облікових політик та застосовуються в різних країнах, а також для досягнення можливості порівняння різних підприємств. Нові стандарти, що видаються з 2001р., отримали назву Міжнародних стандартів фінансової звітності. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) необхідні і корисні для підприємств, які мають чи хочуть мати іноземних інвесторів, постачальників або покупців. Переваги використання фінансової звітності, складеної за МСБО:

- об'єктивність, зіставність та відповідність потребам користувачів фінансової звітності, складеної за МСБО;
- задоволення потреб користувачів фінансової звітності завдяки активному підходу Ради з МСБО до відстежування змін цих потреб;
- полегшення процесу гармонізації стандартів і, таким чином, підвищення зіставності і "прозорості" незалежно від країни або галузі;
- сприяння підвищенню довіри і зрозумілості серед іноземних користувачів;
- доступ до міжнародних ринків капіталу. Також необхідно враховувати такий фактор, як те що в результаті глобалізації і розширення світових фінансових ринків зросла потреба в достовірній основі для

визначення і порівняння фінансових результатів діяльності і фінансового стану підприємств, відображених у їхній фінансовій звітності.

Мета фінансових звітів, які відповідають вимогам МСБО Метою фінансових звітів загального призначення є надання інформації про фінансовий стан, результати діяльності та зміни у фінансовому стані підприємства, яка є корисною для широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень. Також, для складання фінансової звітності застосовуються міжнародні стандарти, якщо вони не суперечать цьому Закону (Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні) та офіційно оприлюднені на веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики [12;1].

5. Нормативно-правові акти (інструкції, положення, вказівки) та методичні рекомендації Міністерства фінансів України та інших органів, що розробляються і затверджуються на основі положень (стандартів) бухгалтерського обліку з урахуванням особливостей і потреб певних видів діяльності.

6. Рішення (накази, розпорядження) щодо форм організації бухгалтерського обліку і застосування конкретної облікової політики, які приймаються власником (керівництвом) підприємства на підставі попередніх документів нормативно-правового забезпечення.

Правові засади регулювання, організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні визначено Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Закон поширюється на всіх юридичних осіб, створених відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік і подавати фінансову звітність згідно із законодавством.

Даний Закон України визначає основним нормативно-правовим

документом у системі регулювання бухгалтерського обліку національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку (П(С)БО) - нормативні документи, затвержені Міністерством фінансів України, що визначають принципи та методи ведення бухгалтерського обліку в розрізі ресурсів, капіталу та результатів діяльності, а також складання фінансової звітності, не суперечать міжнародним стандартам бухгалтерського обліку [14].

Існує ще один поважний та важливий орган, який також впливає на регулювання бухгалтерського обліку в Україні, такий як Методологічна рада з бухгалтерського обліку.

Методологічна рада з бухгалтерського обліку діє як дорадчий орган при Міністерстві фінансів України з метою:

1) організації розробки та розгляду проектів національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, інших нормативно-правових актів щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності;

2) удосконалення організаційних форм і методів бухгалтерського обліку в Україні;

3) методологічного забезпечення впровадження сучасної технології збору та обробки обліково-економічної інформації;

4) розробки рекомендацій щодо вдосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації бухгалтерів.

Методологічна рада з бухгалтерського обліку утворюється з висококваліфікованих науковців, спеціалістів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, підприємств, представників громадських організацій бухгалтерів та аудиторів України.

Методологічна рада з бухгалтерського обліку діє на підставі Положення про Методологічну раду з бухгалтерського обліку. Положення про Методологічну раду з бухгалтерського обліку та її персональний склад затвержені наказом Міністерства фінансів України від 29 жовтня 1997 р. № 230 [13, с. 432-433].

### **3. Облікова політика**

Згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» облікова політика являє собою сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності, тобто для забезпечення якісного, безперервного проходження інформації від етапу первинного спостереження до узагальнювального — звітування [1].

Враховуючи сферу дії Закону, обов'язок розробляти облікову політику мають усі суб'єкти господарювання незалежно від їх правового статусу, сфери діяльності, розміру та інших особливостей. За своїм визначенням, саме облікова політика повинна забезпечити досягнення основної мети бухгалтерського обліку - надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства [11, с.147].

Своєю чергою, бухгалтерській облік є процесом «виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень» [2].

Разом з тим облікова політика є й засобом нормативного регулювання фінансово-економічних та господарських відносин суб'єктів господарювання з боку як держави чи державних органів, так і недержавних інституцій [11, с.147].

Зауважимо, що від правильного розроблення наказу (розпорядження, положення) про облікову політику підприємства залежить не лише об'єктивне висвітлення інформації у фінансовій звітності, але і аналіз діяльності підприємства загалом, прийняття рішень в організації роботи підприємства тощо. Тож брати участь у розробці такого документа, на нашу

думку, повинні не тільки бухгалтерська служба на чолі з головним бухгалтером, але і керівники та засновники.

Одним з основних принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності є послідовність. А це означає постійне (з року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики [2].

Можна виділити три рівні облікової політики в Україні: державна, регіональна (галузева), суб'єкта господарювання (рис. 3.1) [11, с. 147].





Рис. 3.1. Рівні облікової політики в Україні.

Згідно із законодавством для забезпечення ведення бухгалтерського обліку підприємство самостійно обирає форми його організації, а також визначає власну облікову політику, але ступінь його свободи при формуванні політики законодавчо обмежений державною регламентацією обліку. Так, відповідно до вимог листа Міністерства фінансів № 31-34000-10-5/27793 від 21.12.2005 р. облікова політика підприємства визначається на основі П(С)БО та інших нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку і фінансової звітності, які регулюють організацію, ведення обліку, процедуру підготовки та надання звітності. У цьому сенсі облікова політика підприємства є інтерпретацією державних (галузевих, регіональних, професійних) вимог в умовах діяльності конкретного господарчого суб'єкта.

Окрім цього, як специфічний елемент системи бухгалтерського обліку підприємства облікова політика повинна створювати організаційно-методичне забезпечення виконання наступних функцій:

- а) надання достовірної своєчасної повної інформації менеджменту для прийняття ефективних управлінських рішень;
- б) забезпечення власника релевантною інформацією, у т. ч. через створення системи внутрішнього контролю;
- в) забезпечення інтересів власника, у т.ч. щодо збереження майна;
- г) захист інтересів суспільства через загальносуспільне значення обліку.

Головне призначення облікової політики - оптимізація процесу організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності конкретного підприємства через вибір і декларування певних методів та облікових процедур.

Виконання цього можливо через процедуру формалізації за допомогою таких носіїв інформації, як наказ, положення, інша організаційно-розпорядча документація, система внутрішньої документації (табл. 3.1).

Таблиця 3.1 Формалізація облікової політики підприємства

Документ (група документів)	Склад (характеристика)
Наказ про облікову політику	Правовий акт, що видається керівником підприємства (структурного підрозділу), який діє на основі єдиноначальності, з метою регламентації основ організації та ведення обліку та внутрішнього контролю на підприємстві
Положення про облікову політику	Правовий акт, що встановлює системно пов'язані норми і правила з питань організації та ведення обліку та внутрішнього контролю на підприємстві
Організаційно - розпорядчі	Внутрішні правила, інструкції, регламенти, стандарти щодо засад ведення обліку чи рішення конкретної

документи	господарської ситуації
Інша внутрішня документація	Графіки документообігу, робочий план рахунків, посадові інструкції облікових робітників, проект автоматизованого ведення обліку тощо

Вид та структура розпорядчих документів, які оформлюють облікову політику підприємства, нормативно не визначені й залежать від врахування багатьох факторів: особливості суб'єкта господарювання, ступеня регламентації його діяльності та обліку нормативними актами вищого рівня, рівня кваліфікації розробників політики тощо.

Враховуючи, що облікова політика повинна відповідати вимозі єдності, документи з її оформлення повинні розповсюджуватись на всі структурні одиниці підприємства. Разом з тим з метою упорядкування системи управління структурним підрозділом та для урахування його особливостей може бути розроблений окремий регламент (внутрішні правила), куди виносяться тільки ті складові загальної облікової політики підприємства, які необхідні для постановки та ведення обліку в цьому підрозділі [11, с. 149].

#### **4. Міжнародне регулювання бухгалтерського обліку**

Історично в кожній країні склалися власні стандарти обліку та звітності, які відповідали в першу чергу вимогам, що висувалися до звітності її основними користувачами.

Однак, з розвитком міжнародної торгівлі, появою багатонаціональних компаній і глобалізацією ринку капіталу, виникла потреба в гармонізації фінансової звітності компаній різних країн. Тому було необхідно, щоб всі компанії незалежно від національної приналежності однаково формували та розкривали: поточний фінансовий стан (баланс); фінансові результати (звіт про прибутки та витрати); динаміку фінансового стану (звіт про рух капіталу

і грошових коштів). Така стандартизація сприяє підвищенню ефективності світового ринку, зниженню витрат на фінансування діяльності компаній на зовнішніх ринках, спрощенню процесу розміщення акцій та випуску боргових зобов'язань.

В кожній країні сформована своя власна система обліку, але ці національні системи орієнтовані на певні загальні принципи. Розробка загальних принципів обліку і звітності пов'язана передусім з глобалізацією економічних процесів та інформаційних технологій, а також з розвитком всесвітнього ринку інвестицій. [9]

Міжнародне регулювання бухгалтерського обліку включає в себе такі основні міжнародні документи:

а) Директиви ЄС;

б) Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку/фінансової звітності МСБО/МСФЗ;

в) Загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку (англ. Generally Accepted Accounting Principles – GAAP).

А – Зусилля ЄС в напрямку упорядкування обліку та звітності фірм привели до прийняття директив, обов'язкових для всіх країн-учасниць.

Так, перша директива містить положення з реєстрації та публікації основної інформації про компанії. Друга директива обумовлює питання створення компаній з обмеженою відповідальністю, підтримки і функціонування їх капіталу. До неї включено положення, що регулюють збільшення чи зменшення статутного капіталу, випуск акцій, одержання дивідендів тощо. Третя директива регламентує аспекти злиття компаній країн-членів ЄС; визначає гарантії для кредиторів, найманих працівників, акціонерів, розглядає питання відображення відповідної фінансової інформації. Четверта директива вважається фундаментом корпоративного законодавства ЄС. Вона містить положення про форму річних звітів, принципи обліку, аудиту, вимагає оприлюднення інформації для тих, на чий

добробут впливає робота компанії. П'ята директива містить основні напрямки проведення річного аудиту, питання призначення та оплати аудиторів, забезпечення їх незалежності. Шоста директива встановлює норми, яких необхідно дотримуватися при виділенні із компанії дочірнього підприємства, а також випуску на ньому акцій з подальшим розповсюдженням їх серед акціонерів материнської компанії. Інші директиви встановлюють єдині правила для складання, подання, оприлюднення та аудиту консолідованої фінансової звітності у державах-членах Європейського Союзу (директива № 7), методи оцінки кваліфікації аудиторів (директива № 8), висвітлюють питання формування груп компаній та заходи захисту прав меншості (директива № 9), розглядають питання міжнародного злиття компаній (директива М 10) та вимагають відображення інформації про зарубіжні відділення компаній (директива № 11).

Ставлячи за мету створення єдиного європейського ринку, ЄС приділяє велику увагу уніфікації і зіставності фінансової звітності. Удосконалення, узгодженість показників фінансової звітності в усьому світі з метою задоволення потреб різних її користувачів є центральною проблемою, на вирішення якої передусім спрямована діяльність міжнародних організацій зі стандартизації бухгалтерського обліку.

З 1 січня 2005 року відповідно до Регламенту ЄС 1606/2002 від 19 липня 2002 року про застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), консолідовані фінансові звіти товариств, акції яких знаходяться на лістингу на регульованому ринку держави-члена ЄС, повинні складатися за МСФЗ [16, с.58-60].

Б – Частково інформація про міжнародні стандарти бухгалтерського обліку/фінансової звітності вже розглядалися у другому розділі цієї курсової роботи. Отже, не будемо знову згадувати про поняття та переваги МСБО/МСФЗ (з 2001 року нові стандарти, що видаються отримали назву Міжнародних стандартів фінансової звітності).

Цілі Ради з МСБО:

- виходячи з інтересів суспільства, розвивати єдину систему обґрунтованих, зрозумілих стандартів бухгалтерського обліку, що застосовуються, які допомагають учасникам ринків капіталу та іншим користувачам у прийнятті економічних рішень на основі високоякісної, прозорої і зіставної інформації;

- сприяти застосуванню стандартів і суворому їх дотриманню;
- сприяти зближенню національних і Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для прийняття обґрунтованих рішень.

Рада з МСБО випустила «Концептуальну основу складання і подання фінансових звітів», на якій базуються МСБО. «Концептуальна основа» є корисною для:

- тих, хто складає фінансові звіти - як у застосуванні чинних МСБО, так і при вирішенні питань, які ще недостатньо розкриті у МСФЗ;

- аудиторів - при формуванні думки відносно того, чи відповідають фінансові звіти вимогам МСБО;

- користувачів фінансових звітів - при тлумаченні інформації, яка міститься у фінансових звітах, складених за МСБО [12].

В – загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку виконують роль стандартів бухгалтерського обліку. Стандарти ГААР є міжнародно прийнятими та цілком сумісні з Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку. Стандарти МСБО та ГААР побудовані на тих самих концепціях ведення обліку та побудови бухгалтерської звітності, але порівняно з МСБО стандарти ГААР детальніші. До складу ГААР входять стандарти (формулюються Радою зі стандартів фінансового обліку), що публікуються у вигляді Положень про стандарти бухгалтерського обліку (Statements of Financial Accounting Standards), які разом з бюлетенями із дослідженнями у галузі бухгалтерського обліку та "Думками" (Opinions — видання Ради) утворюють «Загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку» [17].

Закладені в основу GAAP принципи викладено в розроблених Радою зі стандартів фінансового обліку Положеннях про концепцію фінансового обліку (Statements of Financial Accounting Conception — SFACS)

Для наочності та більшої зрозумілості нижче наводиться схема логічного взаємозв'язку викладених у додатку Г концепцій ведення бухгалтерського обліку (рис. 4.1).

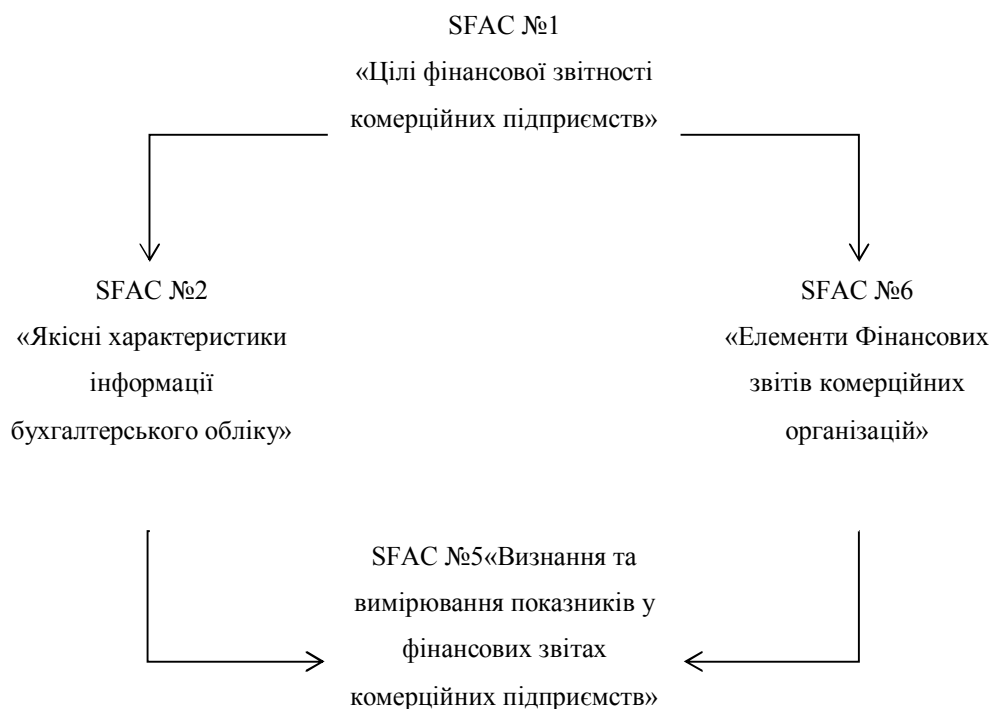


Рис. 4.1 Концепція бухгалтерського обліку на базі GAAP

Вже з 2012 року публічні акціонерні товариства, банківські установи, страхові компанії, а також компанії, які займаються видами діяльності, затвердженими Кабінетом Міністрів України, зобов'язані складати і опубліковувати фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами. Суб'єктам господарювання, які не входять у вище перелічений список, надали можливість самостійно приймати рішення про використання МСФЗ для складання звітності [19].

Якщо порівняти МСФЗ зі національними стандартами, то зрозуміло, що вимоги до бухгалтерського обліку в них досить схожі, а в окремих випадках – взагалі ідентичні. Складнощі в переході на МСФЗ можуть виникнути у тих компаній, які при веденні бухгалтерського обліку не дотримуються вимог П(С)БО, а також ті, у яких перевага віддається веденню податкового обліку. Такі складнощі, в свою чергу, можна легко усунути наступним чином:



- навчанням персоналу;
- написанням чітких облікових політик, що підвищить дисциплінованість співробітників в процесі ведення бухгалтерського обліку;
- чітким розмежуванням податкового та фінансового облік в системі управління підприємством.

Проблеми адаптації фінансової звітності до МСФЗ на рівні суб'єкта господарювання можна вирішити шляхом залучення спеціалізованих аудиторських чи консалтингових фірм; працевлаштування персоналу з відповідними знаннями, кваліфікацією чи сертифікатами; проведення додаткового навчання для вже працюючих спеціалістів підприємства.

При переході на міжнародні стандарти суттєву увагу слід звернути на можливі фінансові витрати підприємства та шляхи їх мінімізації. Так, середня вартість переходу на МСФЗ за допомогою найвідоміших аудиторських чи консалтингових фірм (PWC, Ernst&Young, Deloitte і KPMG) становитиме орієнтовно 10-15 тис. дол. США, в той час як вартість послуг компаній нижчого ешелону (Baker Tilly Grant, Thornton, BDO) складатиме 4-9 тис. дол. США. Утримання сертифікованого працівника з трьохрічним досвідом роботи обійдеться підприємству 1-2 тис. дол. США на місяць, а навчання власного бухгалтера складатиме приблизно 1 тис. дол. США.

Крім кадрової проблеми, пов'язаної з підготовкою і навчанням спеціалістів, при переході на МСФЗ суттєву увагу варто приділити також мовному бар'єру. Оскільки офіційна мова МСФЗ – англійська, то це значно ускладнює роботу з нововведеннями в стандартах і своєчасністю їх застосування. Суттєвих труднощів при складанні звітності за міжнародними стандартами можуть також зазнати ті підприємства, які автоматизували процес ведення обліку та складання звітності, оскільки форми і структура фінансових звітів можуть не співпадати [5, с. 145].

Отже, МСФЗ – це нова фінансова мова, якою спілкуються компанії провідних країн світу. Вивчення цієї мови допоможе Україні активніше

брати участь в процесах інтеграції та глобалізації і дозволить наблизитися до могутніх світових фінансових інституцій.

## ВИСНОВКИ

Державне регулювання бухгалтерського обліку в Україні здійснюється за допомогою безлічі правових та законодавчих інструментів. Українське регулювання не можна назвати поганим, але й ідеальним також.

Правові засади регулювання, організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні визначено Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Закон поширюється на всіх юридичних осіб, створених відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік і подавати фінансову звітність згідно із законодавством. Облікова політика — сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності. Конкретні, індивідуальні правила та принципи обліку підприємства затверджуються наказом про облікову політику. У процесі розробки цього документа рекомендуємо враховувати вимоги міжнародних стандартів бухгалтерської звітності. МСФЗ — це нова фінансова мова, якою спілкуються компанії провідних країн світу. Вивчення цієї мови допоможе Україні активніше брати участь в процесах інтеграції та глобалізації і дозволить наблизитися до могутніх світових фінансових інституцій. У світі існує багато різноманітних стандартів, до яких держава повинна прислухатися. Поступово і впевнено розвиток регулювання бухгалтерського обліку вдосконалюється за рахунок введення обов'язкового складання і опублікування фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності за міжнародними стандартами. Багатьом суб'єктам господарювання, які не входять у список тих, хто зобов'язаний складати фінансову звітність за МСБО, надали можливість самостійно приймати

рішення про використання МСФЗ для складання звітності.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», від 16.07.99 р. №996-ХІУ, зі змінами і доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Дебет-Кредит - Облікова політика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dtkt.com.ua/show/1cid04362.html>
3. Хегарті Д. Запровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аудиту / Д. Хегарті, Ф. Гелен, А.К.Х. Баррос // Школа професійного бухгалтера. – 2006. – № 7(67). – С. 17–31.
4. Звіт Світового банку про стан дотримання стандартів та кодексів у сфері бухгалтерського обліку та аудиту [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: [http://www.worldbank.org/ifa/rosc\\_aa\\_ukr\\_ukr.pdf](http://www.worldbank.org/ifa/rosc_aa_ukr_ukr.pdf).
5. Трачова Д. М. Перехід на міжнародні стандарти обліку та звітності: проблеми на перспективи. / Д. М. Трачова, Л. А. Сахно // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2012. - № 2 (18), том 6. – С. 560.
6. Міжнародні стандарти фінансової звітності - Міністерство фінансів. –: [http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art\\_id=92410&cat\\_id=92408](http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408)
7. Жук В.М. Реформування бухгалтерського обліку та звітності: стан та перспективи / В.М. Жук // Облік і фінанси АПК. – 2005. – № 3. – С. 4–13.
8. Дипиаза С.А. (младший), Эклз, Р. Дж. Будущее корпоративной отчетности: Как вернуть доверие общества / С.А. Дипиаза (младший), Р. Дж. Эклз; пер. с англ.: В. Ионов, Ю. Езерский. – М.: Альпина Паблишер, 2003. – 211 с.
9. Правове регулювання бухгалтерського обліку за кордоном [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://ukr.vipreshebnik.ru/oblik-audit/3836-pravove->

regulyuvannya-bukhgalterskogo-obliku-za-kordonom.html

10. Жук В.М. Розвиток регулювання бухгалтерського обліку в Україні / В.М. Жук // Агросвіт. – 2010. - № 16. - С.29-32.

11. Гевлич І. Г., Л. Л. Облікова політика в рамках системи регулювання бухгалтерського обліку сучасного будівельного підприємства / І. Г. Гевлич , Л. Л. Гевлич // Економіка будівництва і міського господарства. – 2012. – Т. 8, № 2. – С. 145–152.

12. О. М. Скібіцький, В.В. Матвеев, Л.І. Скібіцька Організація бізнесу. Менеджмент підприємницької діяльності. Навч. посібник. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

[http://pidruchniki.ws/1278080542125/menedzhment/mizhnarodni\\_standarti\\_bukhgalterskogo\\_obliku\\_msbo](http://pidruchniki.ws/1278080542125/menedzhment/mizhnarodni_standarti_bukhgalterskogo_obliku_msbo)

13. В.С.Щербина Господарське право :підручник / В.С.Щербина. - 5-те вид., перероб. і допов. - К.: Юрінком Інтер, 2012. - 600 с.

14. Організація обліку - Рівні нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kneu.dp.ua/moodle-new/course/view.php?id=772>

15. Петрук О.М. Історія та іноземний досвід регулювання бухгалтерського обліку / О.М. Петрук // Вісник ЖДТУ. – 2005. – №3(33): Економічні науки. – С.156–167.

16. О. М. Губачова, С. І. Мельник Облік у зарубіжних країнах: Підручник / О. М. Губачова . - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 432 с.

17. Бібліотека економіста - Теорія Бухгалтерського обліку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.if.ua/books/46.html>

18. Картузова Т.В. Необхідність переходу України на міжнародні стандарти фінансової звітності/ Т.В. Картузова //Науковий вісник НЛТУ України. – 2010.– №20.9. – С.176-179.

## ДОДАТКИ

### Додаток А

#### Основні засади регулювання вітчизняного обліку

Рівні	Суб'єкти	Завдання	Засоби
Державн е	Верховна Рада України, Кабінет	1) створення єдиних правил	1) регламентація єдиних принципів
регулюва ння	Міністрів України,	ведення обліку та складання	(концептуальних основ) організації та ведення
	Міністерство фінансів України,	фінансової звітності, які є	бухгалтерського обліку;
	у т.ч. Методологічна рада з	обов'язковими для всіх	2) розробка нормативно-правових актів щодо
	бухгалтерського обліку,	підприємств та гарантують ї	ведення бухгалтерського обліку та складання
	Національний банк України,	захищають інтереси	фінансової звітності;
	Державна податкова служба	користувачів;	3) розробка альтернатив вирішення облікових
	України, Державна	2) удосконаленн я	проблем в рамках національних П(С)БО;
	казначейська	бухгалтерсько	регламентація форм та

	служба України.	го обліку та фінансової звітності; 3) методологічне керівництво рішенням облікових проблем.	змісту фінансової звітності; створення національного Плану рахунків; розробка рекомендацій щодо вдосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації бухгалтерів.
Регіональ не	Міністерства, інші центральні	1) забезпечення потреб регіону	1) розробка нормативно-правових актів
(галузеве )	органи виконавчої влади в	(галузі) адекватними	(інструкцій, положень тощо) галузевих
регулюва ння	межах повноважень,	економічними показниками;	міністерств, як правило, рекомендаційного
	передбачених законодавством.	2) урахування регіональних (галузевих) особливостей ведення обліку при організації методологічно го	характеру; 2) створення розпорядчих документів щодо регулювання обліку на регіональному рівні.



		керівництва рішенням облікових проблем.	
Внутріш нє	Власники, менеджери, облікові	Розробка облікової стратегії й	1) формалізація облікової політики підприємства;
регулюва ння	робітники підприємства.	тактики розвитку підприємства.	2) організація та ведення обліку в господарстві та його структурних підрозділах.

## Додаток Б

### Положення про облікову політику підприємства

Назва розділу	Зміст розділу
1. Загальні положення	Назва підприємства, його місцезнаходження; Форма власності, організаційно-правова форма; Наявність філій, інших виділених на окремий баланс структурних підрозділів; Види діяльності відповідно до установчих документів; інші відомості.
2. Організація обліку	Форма організаційної побудови бухгалтерської служби; Встановлення відповідальності за організацію обліку, порядку призначення (звільнення) головного бухгалтера, облікових працівників; Права й обов'язки головного бухгалтера, його заступників, облікових працівників (додаток — посадові інструкції); Чинна нормативна база бухгалтерського обліку підприємства; Організація внутрішнього контролю, в т. ч. інвентаризаційної роботи (додаток — склад комісії, графік проведення інвентаризації тощо); Варіант організації управлінського обліку тощо.
3. Методологія обліку	Визначення варіантів ведення обліку за окремими об'єктами. Наприклад, в частині обліку виробничих запасів: Визнання запасів активами (з уточненням випадків виведення із складу активів); Порядок обліку ТЗВ, в т. ч. застосування окремого

	<p>субрахунку;</p> <p>Метод оцінки вибуття запасів;</p> <p>Періодичність визначення середньозваженої собівартості одиниці запасів;</p> <p>Методика розрахунку чистої вартості реалізації запасів на дату балансу;</p> <p>Умови уцінки запасів тощо.</p>
4. Технологія обліку	<p>Форма бухгалтерського обліку (додаток — форми облікових реєстрів);</p> <p>Робочий план рахунків (додаток — таблиця рахунків з відповідним рівнем аналітичності);</p> <p>Форми первинних документів (додаток — зразки форм, заповнені згідно з вимогами нормативних документів);</p> <p>Графік документообігу (додаток — документограми, зведені графіки руху документів за напрямками бухгалтерського обліку);</p> <p>Загальний порядок ведення аналітичного обліку;</p> <p>Форми звітності (додаток — зразки форм бухгалтерської звітності з робочими інструкціями щодо їх заповнення);</p> <p>Графік складання та подання звітності (додаток — графік руху носіїв облікової інформації із зазначенням відповідальних осіб);</p> <p>Порядок ведення архіву підприємства;</p> <p>Перелік працівників, які мають право підпису носіїв облікової інформації (додаток — список осіб із зразками підписів);</p> <p>Перелік працівників, які мають право на отримання, зберігання та видачу ТМЦ (додаток — список осіб із зразками підписів) тощо.</p>

5. Інші питання	Відповідальність за забезпечення комерційної таємниці; Відповідальність за порушення порядку створення документів та реєстрів обліку; Порядок внесення змін до облікової політики; Організація підвищення кваліфікації бухгалтерів; Застосування нових методів обліку та наукової організації праці бухгалтерів.
-----------------	--

## Додаток В

Структурування облікової політики підприємства за допомогою  
Положення

№	Питання, які потребують визначення та затвердження	Для суб'єктів господарювання	
		що займаються підприємництвою діяльністю	що займаються непідприємницькою діяльністю
1	2	3	4
Рекомендовані Міністерством фінансів України			
1.	Методи оцінки вибуття запасів	+	+
2.	Періодичність визначення середньозваженої собівартості одиниці запасів	+	+
3.	Порядок обліку та розподілу транспортно-заготівельних витрат	+	-
4.	Окремий субрахунок обліку транспортно-заготівельних витрат	+	-
5.	Методи амортизації необоротних активів	+	-
6.	Вартісні ознаки предметів, що входять до складу малоцінних необоротних матеріальних активів	+	+
7.	Застосування класу 8 або 9 Плану рахунків бухгалтерського обліку	+	-

8.	Періодичність зарахування сум дооцінки необоротних активів до нерозподіленого прибутку	+	-
9.	Метод обчислення резерву сумнівних боргів	+	-
10.	Перелік створюваних забезпечень майбутніх витрат і платежів	+	-
11.	Порядок оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг	+	-
12.	Сегменти, пріоритетного виду сегмента, засади ціноутворення у внутрішньогосподарських розрахунках	+	+
13.	Перелік і склад змінних і постійних загальнопромислових витрат, базу їх розподілу	+	-
14.	Перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг)	+	+
15.	Порядок визначення ступеню завершеності робіт за будівельним контрактом	+	-
16.	Дата визнання придбаних в результаті систематичних операцій фінансових активів	+	-
17.	База розподілу витрат за операціями з інструментами власного капіталу	+	-

18.	Поріг суттєвості щодо окремих об'єктів обліку	+	-
19.	Переоцінка (індексація) необоротних активів	+	+
20.	Періодичність відображення відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань	+	-
21.	Окремий баланс філій та інших відокремлених підрозділів суб'єкта	+	+
	Обумовлені нормативною системою організації облікового процесу (додатково до рекомендацій Мінфіну)		
22.	Відповідність принципам національних Положень бухгалтерського обліку	+	
23.	Склад комісії для визначення строку корисного використання необоротних активів, вибору методу їх амортизації	+	-
24.	Робочий план рахунків (з субрахунками аналітичного обліку)	+	+
25.	Переоцінка запасів	+	+
26.	Порядок оприбуткування матеріальних цінностей, одержаних на безоплатній основі	+	+
27.	Оприбуткування та списання дорогоцінних металів		
28.	Форми самостійно створених первинних документів	+	+
29.	Програмне забезпечення для	+	+

	автоматизованої обробки даних (ліцензійний номер)		
30.	Перелік осіб, які мають право підпису первинних документів (платіжно-розрахункових, документів на зовнішнє переміщення матеріальних цінностей)	+	+
31.	Умови зберігання первинних документів та облікових регістрів	+	+
32	Перелік осіб, що зобов'язані здійснювати внутрішній контроль (внутрішній аудит) результатів обліку та даних звітності	+	+



## Додаток Г

### Положення про концепцію фінансового обліку (SFACS)

№ З/П	Назва	Мета	Зміст
1	Цілі фінансової звітності комерційних підприємств	Визначення цілей фінансового обліку	Визначає інвесторів та кредиторів як користувачів, для яких надається фінансова інформація про діяльність компаній. Визначає мету надання фінансової звітності — задоволення потреб даних користувачів у фінансовій інформації про компанію
2	Якісні характеристики інформації бухгалтерського обліку	Зазначає критерії (вимоги), котрим має відповідати інформація, яка є у фінансових звітах компанії	Вимоги до фінансової звітності компаній розподілені на дві групи залежно від важливості: Першочергові вимоги: цінність для користувача (своєчасність; прогностична цінність; цінність з точки підтвердження або коригування раніше зроблених прогнозів); надійність, вірогідність (забезпечення вірогідного уявлення про діяльність

			компанії, можливість перевірки, нейтральність). Другорядні вимоги: можливість зіставлення; постійність
3	Замінено Положенням SFAC № 6		
4	Питання звітності некомерційних підприємств	Відображає специфіку звітності некомерційних підприємств	Загальні вимоги щодо звітності некомерційних організацій, її адресати та характеристики
5	Визнання та вимірювання показників у фінансових звітах комерційних підприємств	Доповнює SFAC № 2 та визначає, коли та за яких обставин дані бухгалтерського обліку мають відображатися у фінансовій звітності компанії	Містить такі розділи. Критерії визнання даних у фінансовому обліку: визначення показників; вимірюваність даних; цінність для користувача; надійність. Критерії вимірювання: на основні витрати (витрати як основа бухгалтерського обліку). Припущення відносно об'єкта обліку: об'єкт обліку — самостійна господарююча одиниця (юридична особа); безперервність діяльності об'єкта обліку; наявність одиниці вимірювання; періодичність проведення

			<p>обліку щодо певного інтервалу часу.</p> <p>Принципи ведення фінансового обліку: принцип витрат; принцип доходу; співвідношення доходів та витрат; повне розкриття даних обліку.</p> <p>Обмеження ведення фінансового обліку: співвідношення "витрати — результат"; суттєвість відображуваних операцій ("порог визнання" господарських операцій); галузеві особливості; консерватизм.</p> <p>Перелік фінансових звітів загального призначення: балансовий звіт; звіт про прибутки та збитки; звіт про рух грошових коштів; звіт про акціонерний капітал; звіт про сукупний прибуток</p>
6	Елементи фінансових звітів комерційних організацій	Визначає 10 елементів фінансових звітів компаній та містить	Містить елементи (загальні позиції) фінансової звітності: доходи, витрати, прибутки, збитки, активи, зобов'язання, власний капітал, інвестиції

		перелік критеріїв класифікації бухгалтерської інформації відповідно до цих критеріїв	власників, виплати власникам, сукупний кінцевий прибуток
--	--	--	---